

Vergaderjaar 2010–2011

32 747

**Interparlementaire conferentie van
Landbouwcommissievoorzitter in Boedapest**

A/ Nr. 1

**VERSLAG INTERPARLEMENTAIRE CONFERENTIE VAN
LANDBOUWCOMMISSIEVOORZITTERS IN BOEDAPEST**

Vastgesteld 22 april 2011

Op 31 maart en 1 april 2011 vond er een interparlementaire conferentie plaats in Boedapest voor de voorzitters van de Landbouwcommissies van de Lidstaten. Namens de LNV-commissie van de Eerste Kamer was de heer prof. E. Schuurman (ChristenUnie) aanwezig en namens de VC EL&I Tweede Kamer mevrouw E. Wiegman-Van Meppelen Scheppink (ChristenUnie). Naast de Nederlandse delegatie waren er parlementaire delegaties uit Griekenland, Denemarken, Frankrijk, Verenigd Koninkrijk, Hongarije, Tsjechië, Polen, Slowakije, Oostenrijk, Bulgarije, Cyprus, Duitsland, Malta, Italië, Spanje, Zweden en Letland. Tijdens de conferentie kwamen de volgende onderwerpen aan bod: 1) Toekomst Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) na 2013 2) Toekomst Gemeenschappelijk Visserijbeleid 3) Teelt van genetisch gemodificeerde gewassen.

I. Gemeenschappelijk Landbouwbeleid na 2013*Hongaars Voorzitterschap*

De Hongaarse minister van plattelandontwikkeling, de heer Fazekas, wees op de Voorzitterschapconclusies¹ met betrekking tot het GLB na 2013 die zijn aangenomen op de Landbouwraad van 17 maart j.l. Hij benadrukte daaruit de volgende elementen: het GLB zou meer duurzaam moeten zijn, de concurrentiekracht zou versterkt moeten worden, het GLB zou vereenvoudigd moeten worden. Tevens is de ontwikkeling van het platteland een belangrijk element om de leefbaarheid op het platteland te vergroten. De directe betalingen zouden bovendien gelijkmatiger verdeeld moeten worden over de Lidstaten (ook binnen de Lidstaten zelf) en de directe betalingen op basis van de historische referentie zouden tot het verleden moeten gaan behoren. De directe betalingen zouden ook ten goede moeten komen aan degenen die het land ook daadwerkelijk gebruiken. Tevens stelde de Hongaarse minister dat de financiering van Natura 2000 ook uit het GLB kan plaatsvinden en stelde hij dat het vermijden van overstromingen ook een belangrijk element in het GLB is.

¹ <http://register.consilium.europa.eu/pdf/nl/11/st07/st07921.nl11.pdf>

Europese Commissie

De Europese Commissie, vertegenwoordigd door Silva Rodriguez (DG Landbouw) stelde dat het GLB zijn succes reeds bereikt heeft: een goede voedselvoorziening. De laatste 20 jaar hebben er een aantal grote hervormingen plaatsgevonden op weg naar een verdere verduurzaming van het GLB met een eerste en tweede pijler. Thans staat er weer een grote hervorming op stapel waarbij de Europese Commissie een drietal doelen onderscheid: 1) voedselvoorziening 2) duurzaamheid 3) leefbaarheid platteland.

De Europese Commissie ziet het GLB als een onderdeel van de 2020 strategie. Derhalve zijn ook in het GLB maatregelen tegen de klimaatverandering en innovatie van belang. Jonge boeren zouden ook de steun moeten genieten vanuit het GLB. Niet alleen sprak de Europese Commissie over innovatie in kennis-technologische zin, maar ook over sociale innovatie, in die zin dat de leefbaarheid van het platteland wordt vergroot. De Europese Commissie wees er wel op dat er voor het bereiken van de doelen voldoende budget moet zijn en riep de delegaties van de parlementen dan ook op te zorgen voor een voldoende groot budget ten behoeve van het GLB.

Reacties delegaties en Nederlandse delegatie

- De Franse parlementaire delegatie benadrukte het belang van diversificatie van het platteland en pleitte de versterking van de lokale markten.
- Vele delegaties (Roemenië, Malta, Nederland, Hongarije, Frankrijk, Verenigd Koninkrijk) bepleitten een vereenvoudiging van het GLB, waarbij enkele delegaties met name doelden op vereenvoudiging van de cross compliance regelgeving.
- Het voortbestaan van interventiemechanismen werd door vele nationale parlementaire delegaties (met name Frankrijk en Oostenrijk) bepleit.
- Er werd door vele delegaties opheldering gevraagd over de definitie van een actieve agrariër. Slechts aan deze doelgroep -zo vonden vele delegaties- zouden de directe betalingen ten goede moeten komen. De Europese Commissie stelde dat het aan de Lidstaten was om een definitie van een actieve agrariër te geven.
- Delegaties uit de nieuwe Lidstaten (Roemenië, Hongarije, Polen) benadrukten het belang van een eerlijke en gelijke verdeling van de directe betalingen over de Lidstaten dan thans het geval is. Er zou geen Europa van twee snelheden moeten bestaan.
- Meerdere delegaties (Malta, Hongarije) vroegen aandacht voor ondersteuning van de jonge boeren
- De Zweedse delegatie vroeg om de concurrentiekracht in de 2e pijler te versterken.
- Diverse delegaties, zoals die van Luxemburg, Frankrijk, België en Frankrijk, merkten op dat een vergroening van het GLB in de 2e pijler zou moeten plaatsvinden.
- De Nederlandse delegatie, bij monde van mevrouw Wiegman-Van Meppelen Scheppink, heeft gesteld dat er in de Tweede Kamer verschillende ideeën zijn over de verdere vormgeving van het GLB. De voornaamste discussiepunten zijn hoe en in welke mate het GLB verder verduurzaamd moet worden met het oog op dierenwelzijn, publieke goederen en klimaatverandering.

Met betrekking tot de directe inkomenssteun is gewezen op de motie De Mos/Koopmans (TK 32 500 XII, nr. 115) en de motie van Veldhoven/Koopmans (TK 32 563, nr. 17). Tevens is gewezen op het belang van verdere vereenvoudiging van het GLB; specifiek m.b.t. de regels inzake cross compliance. De administratieve lasten zouden beperkt moeten

worden. Ook is gewezen op de effecten van het GLB op de ontwikkelingslanden. Tenslotte heeft mevrouw Wiegman-Van Meppelen Scheppink de betekenis van de non trade concerns onderstreept. Het is van belang dat derde landen aan de regels met betrekking tot dierenwelzijn, voedselkwaliteitsstandaarden et cetera voldoen. Non-trade concerns zouden daarbij opgenomen moeten worden in EU-handelsakkoorden met derde landen, zoals met MERCOSUR en de WTO-onderhandelingen, zoals de motie Atsma (21 501-32, nr. 223) en de motie Koopmans/Snijder-Hazelhoff (21 501-32, nr. 460) ook bepleiten.

II. Gemeenschappelijk Visserijbeleid

Europese Commissie

Directeur-Generaal van het DG Maritieme zaken en Visserij, mevrouw Evans, stelde dat er een drastische hervorming van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB) zal moeten plaatsvinden. Zij vatte de situatie in de visserij als volgt samen: «Too many boats and too many caught fish». De EU-vloot heeft een overcapaciteit. Een duurzame visserij is nodig om de drastische overbevissing in de EU-wateren tegen te gaan. Ook de discards zouden moeten worden teruggedrongen.

De Europese Commissie gaf aan dat zij een decentralisatie van het beleid voorstaat; slechts de doelen zouden op Brussels niveau een punt van discussie moeten zijn en niet de technische maatregelen die daaraan ten grondslag liggen. Daarover zal op nationaal/regionaal niveau, en niet zoals thans het geval is op Brussels niveau, gesproken moeten worden om die doelen te behalen. Tevens zou de EU-vloot gemoderniseerd moeten worden naar «specific small scale fleets». Tevens stelde de Europese Commissie dat aquacultuur de toekomst heeft in Europa, dat in het GVB ook een vereenvoudiging van regelgeving plaatsvindt en dat onderzoek op het gebied van visserij van belang blijft. Ook wordt gekeken of een versterking van de producentenorganisaties plaats kan vinden, zoals dat thans in de Commissievoorstellen voor de zuivel het geval is.

Reactie delegaties

- De Italiaanse delegatie wees op een versterking van de aquacultuursector; hier is thans nog geen EU-beleid op. Italië is tevens voorstander van een decentralisering omdat de problematiek in elke zee ook weer anders is en daarop telkens andere maatregelen benodigd voor zijn.
- De Franse delegatie wees op het kwaliteitsbeleid inzake vis.
- De Deense delegatie pleitte voor betere controle (camera's aan boord visserij schepen en monitoringsakkoorden).

III. Teelt van genetische gemodificeerde (ggo) gewassen

Hongaars Voorzitterschap

De Hongaarse staatssecretaris van Plattelandsontwikkeling, de heer Angyan, toonde zich kritisch over het voorstel van de Europese Commissie mbt de teelt van ggo's. Hij plaatste vraagtekens bij de onafhankelijkheid van impact assessments en onderzoeken van de European Food Authority (EFSA) inzake de toelating van ggo's. Tevens wees hij erop dat door de teelt van ggo's gewassen juist resistent kunnen worden tegen insecticiden waardoor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen gaat toenemen.

Hongarije is tezamen met een aantal omringende landen (Donau Unie: Oostenrijk, Slowakije, Italië en Kroatië) een voorstel aan het maken voor een ggo-vrije zone. Dit werd door deze delegaties ook onderschreven.

De Hongaarse staatssecretaris van Landbouw, de heer Angyan, stelde dat het conform WTO regelgeving mogelijk is om de teelten van bepaalde ggo's te verbieden (dus de activiteit te verbieden) en niet de ggo an sich. Wellicht dat deze suggestie nog een mogelijkheid biedt om uit de impasse te komen rondom de verschillende posities die in de Raad worden betrokken.

De heer Peter Rosnik, directeur van het Hongaarse bedrijf Biokontroll, heeft een kritische presentatie gehouden over het toelaten van ggo's voor teelt.¹

Reactie delegaties en Nederlandse delegatie

- De Oostenrijkse delegatie wees erop dat 75% van de EU bevolking tegen de teelt van ggo's is en was kritisch over de lobby vanuit de VS gericht op de EU om de teelt van ggo's toe te staan. De delegatie van Slovenië sloot zich bij deze kritische woorden aan en wees net als de Kroatische delegatie op het behoud van biodiversiteit.
- De Duitse delegatie wees erop dat reeds vele producten genetisch gemodificeerd zijn en dat de teelt van ggo's -mits volksgezondheid en milieubelangen worden meegewogen bij toelating- een ontwikkeling is die niet meer is te stoppen.
- Mevrouw Wiegman-Van Meppelen Scheppink wees erop dat het Europese Commissievoorstel inzake de teelt van ggo's mede op initiatief van de Nederlandse regering tot stand is gekomen. Een meerderheid van de Tweede Kamer steunt het voorstel van de Commissie en het standpunt van de Nederlandse regering; echter er zijn partijen, zoals de ChristenUnie, die vragen hebben bij dit voorstel: is het voorstel in lijn met WTO-regelgeving en hoe verhoudt dit voorstel zich tot de EU interne marktregels? Ook de juridische diensten van de EU-instellingen verschillen hierover van mening. Daarnaast wees mevrouw Wiegman- Van Meppelen Scheppink op de door haar ingediende motie met betrekking tot ggo's waarin de regering verzocht werd bindende en transparante eisen te formuleren waaraan de gentechnologie moet voldoen om een plek in de verduurzaming van de landbouw te krijgen met daarbij aandacht voor de mate van onafhankelijkheid van bestrijdingsmiddelen en kunstmest, biodiversiteit en internationale sociaaleconomische gevolgen op korte en lange termijn(TK 27 428, nr. 123).
- De heer Schuurman stelde dat het over dit onderwerp een gevoelige discussie betreft, waarin onder meer ethische en ecologische aspecten een rol spelen. De heer Schuurman wees in dit verband op een motie die in 2009 door een grote meerderheid van de Eerste Kamer is aangenomen (31 700 XIV, G). In deze motie wordt overwogen dat de mogelijke nadelige gevolgen groter zijn indien de modificatie soortgrenzen (transgenese) overschrijdt, dan wanneer de modificatie binnen de soorten blijft (cisgenese). In de motie wordt onder meer verzocht om in Europees verband nadere studie van nieuwe veredelings technieken (onder meer cisgenese) te bevorderen.

De delegatie,
Schuurman
Wiegman-van Meppelen Scheppink

De griffiers van de delegatie,
Tazelaar
Buning

¹ De presentatie is te raadplegen via:
http://www.biokontroll.hu/cms/images/stories/eloadasok/organic_production_and_genetically_modified_crops_presentation_2011-04-01_Parlament.pdf